

FLEKKEFJORD KOMMUNE

Saksfremlegg

Saksbehandler:

Anne Berit Berge Ims

Arkivsaksnr: 05/2319

Arkiv: X31

SAKSGANG

Styre, utvalg, komite m.m.	Møtedato	Saksnr.	Saksbehandler
Formannskapet	10.10.2013	090/13	ABBI
Bystyret	24.10.2013	059/13	ABBI

Ett politi - rustet til å møte fremtidens utfordringer

Saksdokumenter:

Nr	T	Dok.dato	Avsender/Mottaker	Tittel
22	I	21.06.2013	Justis- og beredskapsdepartementet	Høring - NOU 2013:9 Ett politi - rustet til å møte fremtidens utfordringer

BYS-059/13

vedtak:

Flekkefjord kommune er opptatt av at samarbeidet mellom kommunene og politiet om kriminalitetsforebygging ivaretas.

Nye oppgaver som eventuelt overføres til kommunesektoren, må utredes grundigere og fullfinansieres.

Uansett fremtidig organisering må det fastsettes en definert responstid for polititjenester i den enkelte kommune. Tjenestesteder må ta hensyn til geografi, demografi og responstid. Flekkefjord er da et naturlig tjenestested.

Til forslagene i Politianalysen

a) Overføring av oppgaver fra politiet til bl.a. kommunene:

Overføring av oppgaver innen sivil rettspleie, forvaltningsoppgaver og noen politimessige oppgaver (eksempelvis, forslaget om at kommunen skal overta ansvaret for overstadig berusede personer) fra politiet til andre, bl.a. kommunene, må utredes grundig før beslutning om overføring treffes. Kommunene og de etater som det er aktuelt å overføre oppgaver til må involveres i utredningsarbeidet. Kostnadene knyttet til eventuelle oppgaver kommunene overtar, forutsettes fullfinansiert fra staten.

b) En reduksjon av antall tjenestesteder fra 354 til ca. 210:

Endringer av lokal politistruktur må sees i sammenheng med kommunestruktur. Kommunene representerer grunnstrukturen i den norske velferdsstaten – noe som tilsier at andre statlige tjenester bør tilpasse seg kommunens organisering så langt det er formålstjenlig.

Det må inngås forpliktende samarbeidsavtaler mellom politiet og kommune lokalt om det lokale tjenestetilbudet og om samarbeidet mellom kommune og politi.

c) Politidirektøren skal beslutte endringer i lokal struktur:

Eventuelle endringer i lokal struktur må fortsatt besluttes politisk av regjeringen. Den foreslåtte endring av politiloven § 16 med bakgrunn i forslaget om å overføre fullmakten til politidirektøren bør avvises. Flekkefjord kommune mener at endringer i lokal politistruktur ikke nødvendigvis er avhengig av at alle berørte kommuner er enige. Regjeringen må foreta en helhetsvurdering hvor de berørte kommuners uttalelse må tillegges betydelig vekt.

d) Norsk politi skal organiseres i seks regioner

I forhold til dette, mener Flekkefjord kommune at Politiets nærkontakt med innbyggerne, det kommunale apparatet, «risikogrupper» og kriminelle miljøer, skaper tillit. Tillit utgjør forutsetningen for et særegent tilfang av informasjon som er viktig for å forebygge, avdekke og etterforske kriminalitet. Dette gjelder også grenseoverskridende og organisert kriminalitet. Det er lokalsamfunnet som er endestasjonen også for denne type kriminalitet. Flekkefjord kommune vil fraråde en modell med kun seks politidistrikt/regioner. Politianalyseutvalget undervurderer betydningen av lokalkunnskap i politidistriktenes arbeid og hvor vanskelig det er å sentralisere kompetanse. Flekkefjord kommune mener derfor at en reduksjon ikke bør komme under 9-10 distrikt og at Agderfylkene bør være ett politidistrikt.

e) Det ungdomsrettede forebyggende arbeidet normeres til minst syv stillinger pr. region (ca. to pr. fylke):

Flekkefjord kommune mener at politianalysens behandling av politiets forebyggende arbeid er for grunn. Utvalget klarer ikke fange opp hva som kjennetegner denne type arbeid. Utvalget kommer med et forslag til minimumsbemanning pr. region som er helt utilstrekkelig hvis dette er ressurser som skal arbeide lokalt i et samarbeid med kommunene i politidistriktet. Flekkefjord kommune vil foreslå at det gjennomføres en egen og langt grundigere gjennomgang og analyse av det ungdomsrettede forebyggende arbeidet. Norsk politi må ikke endres uten at dette er grundig behandlet.

f) Politiets FoU-innsats styrkes betydelig:

Flekkefjord kommune ser behovet for en styrking av FoU-virksomheten i norsk politi. Samtidig må det også fra Justisdepartementets side avsettes midler til nødvendig FoU-virksomhet på oppgaver hvor kommunene forventes å spille en rolle. Dette gjelder særlig oppgaver som går utover de tradisjonelle forebyggende oppgavene kommunene har (og hvor FoU-virksomhet finansieres fra andre departementer og direktorater). Når det gjelder kommunens rolle i bekjempelse av f.eks. organisert voksenkriminalitet og radikalisering/ekstremisme, trengs det betydelig FoU-virksomhet og forskningsbaserte evalueringer som kommunene ikke kan forutsettes å finansiere selv.

Saksopplysninger:

Utredningen er utarbeidet av et utvalg, nedsatt av Justis- og beredskapsdepartementet, der mandat var å gjennomføre en politianalyse, som skal danne grunnlag for en langsiktig plan for videreutvikling av politietaten. Analysen skulle peke på forslag til forbedringspunkter og tiltak for å legge til rette for bedre oppgaveløsning og mer effektiv ressursbruk i politiet.

Sammendraget av utredningen følger under:

«Fremtidens politi må kunne møte den kompliserte, alvorlige og grenseoverskridende kriminaliteten og samtidig levere en god polititjeneste der befolkningen bor. For å utvikle et politi som kan møte fremtidens behov anbefaler utvalget at det gjennomføres to reformer i norsk politi; en strukturreform og en kvalitetsreform.

- *Strukturreformen har som formål å frigjøre ressurser til løsning av kjerneoppgavene og legge forutsetninger for et kompetent og robust lokalt politi samt robuste fagmiljøer og spesialister regionalt og nasjonalt. Strukturreformen omfatter forslag om endringer i politiets oppgavesett og en ny struktur og organisering av politiet.*
- *Kvalitetsreformen har som formål å utvikle et kunnskapsbasert og effektivt politi med evne til kontinuerlig forbedring og utvikling. Kvalitetsreformen vil omfatte forbedringer i styring og ledelsesprosesser samt forbedringer knyttet til kvalitet og prestasjoner.*

Politiet er i dag under et betydelig endringspress. Grunnleggende utviklingstrekk i samfunnet utfordrer den norske politimodellen og stiller nye krav til hva som er en god polititjeneste. Utvalget mener at politiet ikke i tilstrekkelig grad er organisert, styrt og ledet for å møte denne utviklingen.

Den underliggende årsaken til dagens utfordringer er etter utvalgets vurdering todelt. På den ene siden har ikke politiet fått de rammevilkår som er nødvendige for å kunne styre, lede og utvikle virksomheten på en måte som best mulig svarer til oppgavene. På den annen side har heller ikke politiet evnet å utnytte de muligheter som faktisk finnes. For å utvikle et bedre og mer effektivt politi i fremtiden må politiet gis større handlingsrom til å organisere, styre og lede virksomheten. Samtidig må politiets egen evne til å gjøre nettopp dette også forbedres. Politiet utfører en del av statens funksjoner som er av grunnleggende betydning både for den enkeltes sikkerhet og for utviklingen av et lovlydig og velfungerendesamfunn. Politiet skal forebygge og bekjempe kriminalitet, samt skape trygghet for befolkningen. Forutsetningene for å kunne ivareta dette meget viktige samfunnsoppdraget er endret. Selv om kriminaliteten går ned, blir den samtidig mer organisert og kompleks. Informasjons- og kommunikasjonsteknologi danner stadig oftere både en arena og et virkemiddel for kriminalitet. Befolkningen vokser, den blir mer heterogen og den konsentreres geografisk. Det forventes en ytterligere forsterkning i geografiske forskjeller når det gjelder omfang av kriminalitet, type av kriminalitet og andre saker politiet er forventet å håndtere i fremtiden. Samtidig har hele befolkningen krav på en polititjeneste med lik kvalitet.

En effektiv løsning av kjerneoppgavene stiller høye krav til spesialisering, fagkompetanse, kontinuerlig læring og utvikling i hele organisasjonen. Disse kravene skjerpes like mye for det lokale politiet som for de spesialiserte enhetene og fagmiljøene. Utfordringen blir i fremtiden å sikre tilstedeværelse av et kompetent og effektivt lokalt politi der befolkningen bor og samtidig utvikle robuste spesialistmiljøer. I tillegg må man sikre at det lokale politiet og spesialistmiljøer virker effektivt sammen som én organisasjon. Et kompetent lokalt politi er en forutsetning for at spesialistmiljøene skal fungere godt. Utvalgets gjennomgang avdekker at dagens politi har et vanskelig utgangspunkt for å møte disse utfordringene. Det er store variasjoner i hvordan politiet er organisert, med hvilken kvalitet og effektivitet oppgavene løses og hvordan det enkelte politidistrikt prioriterer og innretter tjenesten. Politiet er i dag heller ikke dyktige nok til å lære, utvikle og forbedre egen virksomhet. Utvalget peker også på svak teknologiledelse og en organisasjon som ikke har en tidsmessig og hensiktsmessig teknologiunderstøttelse. Utvalget mener også at styringen og ledelsen av politiet ikke fungerer tilfredsstillende.

Utvalget mener videre at tilleggsoppgavene til politiet binder opp for mye ressurser og trekker oppmerksomhet vekk fra kjerneoppgavene. Struktur og organisering legger ikke godt nok til rette for å utvikle verken spesialistmiljøer eller et effektivt og kompetent lokalt politi. Dagens organisering i 27 politidistrikter gir ikke de nødvendige forutsetninger for å utvikle spesialistfunksjoner og kapasiteter til å håndtere større og alvorlige saker og hendelser godt nok. Det er kun i de få store politidistriktene grunnforutsetningene er på plass og robuste spesialistmiljøer og -funksjoner kan utvikles og bevares. Det er store forskjeller mellom politidistriktene i størrelse, volum, og kriminalitetsomfang. Det gir et

dårlig grunnlag å bygge et felles kunnskapsgrunnlag, prosedyrer og metoder på. Dagens organisering gjør det meget vanskelig å etablere en effektiv styring og utvikling av etaten. Politiet bør derfor organiseres i færre og større

politidistrikter. Utvalget anbefaler seks politidistrikter. Utvalget viser også at dagens lokale struktur ikke gir et effektivt lokalpoliti eller gode nok publikumstjenester lokalt. Den lokale strukturen er i mange tilfeller et hinder for politiets mulighet til å drive effektiv forebygging, sikre lov og orden og tilby en god polititjeneste lokalt. Mange små tjenestesteder med få ansatte, knyttet opp i andre gjøremål enn kjerneoppgavene, gir verken effektiv forebygging, god responsevne eller effektiv kriminalitetsbekjempelse. Det skaper derfor også i liten grad trygghet for befolkningen. Effektiv løsning av politiets kjerneoppgaver lokalt er først og fremst et spørsmål om hvilke arbeidsmetoder som benyttes, hvilken kompetanse tjenestepersonene besitter, hvilken systemunderstøttelse som er tilgjengelig og sist, men ikke minst, politi tilgjengelig der og når kriminalitet skjer og publikum har behov for polititjenester. Den lokale strukturen må derfor styrkes gjennom økt politibemanning og færre små tjenesteder.

For å utvikle et politi som kan møte fremtidens behov anbefaler utvalget at det gjennomføres to reformer: en strukturreform og en kvalitetsreform. Strukturreformen har som formål å frigjøre ressurser mot løsning av kjerneoppgavene og legge forutsetninger for et kompetent og robust lokalt politi samt robuste fagmiljøer og spesialister regionalt og nasjonalt. Strukturreformen omfatter spissing av politiets oppgavesett mot kjerneoppgavene og en ny struktur og organisering av politiet. Kvalitetsreformen har som formål å utvikle et kunnskapsbasert og effektivt politi med evne til kontinuerlig forbedring og utvikling. Kvalitetsreformen vil omfatte forbedringer i styring og ledelsesprosesser samt forbedringer knyttet til kvalitet og prestasjoner. Selv om strukturreformen og kvalitetsreformen er fremstilt som to adskilte reformer, understreker utvalget at disse i stor grad både henger sammen, og også i noen grad danner forutsetninger for hverandre.»

Hele utredningen kan leses her:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/jd/dok/nouer/2013/nou-2013-9.html?id=730815>

Angående antall politidistrikt: I dag har Norge 27 politidistrikt. I utredningen er det skissert tre modeller for antall politidistrikt i Norge: (1) Fylkesmodellen med 18 politidistrikt (Agderfylkene utgjør 1), (2) Mellommodell med 10 politidistrikt (Agderfylkene utgjør 1) og (3) Regionsmodell med 6 politidistrikt (Agderfylkene, Telemark og Vestfold utgjør 1). Utvalget går inn for 6 politidistrikter. Flekkefjord vil da tilhøre politidistrikt Sør som består av Agderfylkene, Telemark og Vestfold.

Angående lokal struktur: Utvalget anbefaler en styrking av det lokale politiet gjennom økt politibemanning og færre små enheter. Lokale tjenestesteder slås sammen. Frigjorte ressurser skal brukes til å styrke bemanningen på de gjenværende tjenestestedene for å gi økt grunnberedskap, styrkede fagmiljøer og en bedre publikumstjeneste lokalt. Det anbefales en reduksjon av antall tjenestesteder fra dagens 354 til om lag 210. Dette skal sikre mer politikraft lokalt og gi kortere responstid. Denne restruktureringen bør gjennomføres innenfor hvert politidistrikt med utgangspunkt i en endret distriktstruktur jf. utvalgets anbefaling i pkt. 6.2.1.1.

Høringsfristen for saken er satt til 1. oktober 2013. Flekkefjord kommune har fått utsatt høringsfristen.

Vurdering:

Saken var oppe i rådmannsutvalget i Lister 16.08.13. Rådmannsutvalget fattet den gang følgende vedtak:

“Politiet er et statlig ansvar, og kommunene har derfor ingen i sin organisasjon med politifaglig bakgrunn. Rådmannsutvalget finner det derfor vanskelig å utarbeide et høringsnotat som på et faglig grunnlag kan si noe om fordeler og ulemper med de ulike alternativene som er skissert.”

Rådmannens forslag til vedtak er derfor basert på KS sitt vedtak i hovedstyret 05.09.13.

Rådmannens forslag til

innstilling:

Flekkefjord kommune er opptatt av at samarbeidet mellom kommunene og politiet om kriminalitetsforebygging ivaretas.

Nye oppgaver som eventuelt overføres til kommunesektoren, må utredes grundigere og fullfinansieres.

Til forslagene i Politianalysen

a) Overføring av oppgaver fra politiet til bl.a. kommunene:

Overføring av oppgaver innen sivil rettspleie, forvaltningsoppgaver og noen politimessige oppgaver (eksempelvis, forslaget om at kommunen skal overta ansvaret for overstadig berusede personer) fra politiet til andre, bl.a. kommunene, må utredes grundig før beslutning om overføring treffes. Kommunene og de etater som det er aktuelt å overføre oppgaver til må involveres i utredningsarbeidet. Kostnadene knyttet til eventuelle oppgaver kommunene overtar, forutsettes fullfinansiert fra staten.

b) En reduksjon av antall tjenestesteder fra 354 til ca. 210:

Endringer av lokal politistruktur må sees i sammenheng med kommunestruktur. Kommunene representerer grunnstrukturen i den norske velferdsstaten – noe som tilsier at andre statlige tjenester bør tilpasse seg kommunens organisering så langt det er formålstjenlig. Det må inngås forpliktende samarbeidsavtaler mellom politiet og kommune lokalt om det lokale tjenestetilbudet og om samarbeidet mellom kommune og politi.

c) Politidirektøren skal beslutte endringer i lokal struktur:

Eventuelle endringer i lokal struktur må fortsatt besluttes politisk av regjeringen. Den foreslåtte endring av politiloven § 16 med bakgrunn i forslaget om å overføre fullmakten til politidirektøren bør avvises. Flekkefjord kommune mener at endringer i lokal politistruktur ikke nødvendigvis er avhengig av at alle berørte kommuner er enige. Regjeringen må foreta en helhetsvurdering hvor de berørte kommuners uttalelse må tillegges betydelig vekt.

d) Norsk politi skal organiseres i seks regioner

I forhold til dette, mener Flekkefjord kommune at Politiets nærkontakt med innbyggerne, det kommunale apparatet, «risikogrupper» og kriminelle miljøer, skaper tillit. Tillit utgjør forutsetningen for et særegent tilfang av informasjon som er viktig for å forebygge, avdekke og etterforske kriminalitet. Dette gjelder også grenseoverskridende og organisert kriminalitet. Det er lokalsamfunnet som er endestasjonen også for denne type kriminalitet. Flekkefjord kommune vil fraråde en modell med kun seks politidistrikt/regioner. Politianalyseutvalget undervurderer betydningen av lokalkunnskap i politidistriktenes arbeid og hvor vanskelig det er å sentralisere kompetanse. Flekkefjord kommune mener derfor at en reduksjon ikke bør komme under 9-10 distrikt og at Agderfylkene bør være ett politidistrikt.

e) Det ungdomsrettede forebyggende arbeidet normeres til minst syv stillinger pr. region (ca. to pr. fylke):

Flekkefjord kommune mener at politianalysens behandling av politiets forebyggende arbeid er for grunn. Utvalget klarer ikke fange opp hva som kjennetegner denne type arbeid. Utvalget kommer med et forslag til minimumsbemanning pr. region som er helt utilstrekkelig hvis dette er ressurser som skal arbeide lokalt i et samarbeid med kommunene i politidistriktet. Flekkefjord kommune vil foreslå at det gjennomføres en egen og langt grundigere gjennomgang og analyse av det ungdomsrettede forebyggende arbeidet. Norsk politi må ikke endres uten at dette er grundig behandlet.

f) Politiets FoU-innsats styrkes betydelig:

Flekkefjord kommune ser behovet for en styrking av FoU-virksomheten i norsk politi. Samtidig må det også fra Justisdepartementets side avsettes midler til nødvendig FoU-virksomhet på oppgaver hvor kommunene forventes å spille en rolle. Dette gjelder særlig oppgaver som går utover de tradisjonelle forebyggende oppgavene kommunene har (og hvor FoU-virksomhet finansieres fra andre departementer og direktorater). Når det gjelder kommunens rolle i bekjempelse av f.eks. organisert voksenkriminalitet og radikalisering/ekstremisme, trengs det betydelig FoU-virksomhet og forskningsbaserte evalueringer som kommunene ikke kan forutsettes å finansiere selv.

10.10.2013 Formannskapet

Behandling:

Formannskapet besluttet enstemmig å fremme forslag overfor bystyret overensstemmende med rådmannens innstilling med følgende nytt 3. avsnitt:

Uansett fremtidig organisering må det fastsettes en definert responstid for polititjenester i den enkelte kommune. Tjenestesteder må ta hensyn til geografi, demografi og responstid. Flekkefjord er da et naturlig tjenestested.

FSK-090/13

innstilling:

Flekkefjord kommune er opptatt av at samarbeidet mellom kommunene og politiet om kriminalitetsforebygging ivaretas.

Nye oppgaver som eventuelt overføres til kommunesektoren, må utredes grundigere og fullfinansieres.

Uansett fremtidig organisering må det fastsettes en definert responstid for polititjenester i den enkelte kommune. Tjenestesteder må ta hensyn til geografi, demografi og responstid. Flekkefjord er da et naturlig tjenestested.

Til forslagene i Politianalysen

a) Overføring av oppgaver fra politiet til bl.a. kommunene:

Overføring av oppgaver innen sivil rettspleie, forvaltningsoppgaver og noen politimessige oppgaver (eksempelvis, forslaget om at kommunen skal overta ansvaret for overstadig berusede personer) fra politiet til andre, bl.a. kommunene, må utredes grundig før beslutning om overføring treffes. Kommunene og de etater som det er aktuelt å overføre oppgaver til må involveres i utredningsarbeidet. Kostnadene knyttet til eventuelle oppgaver kommunene overtar, forutsettes fullfinansiert fra staten.

b) En reduksjon av antall tjenestesteder fra 354 til ca. 210:

Endringer av lokal politistruktur må sees i sammenheng med kommunestruktur. Kommunene representerer grunnstrukturen i den norske velferdsstaten – noe som tilsier at andre statlige tjenester bør tilpasse seg kommunens organisering så langt det er formålstjenlig.

Det må inngås forpliktende samarbeidsavtaler mellom politiet og kommune lokalt om det lokale tjenestetilbudet og om samarbeidet mellom kommune og politi.

c) Politidirektøren skal beslutte endringer i lokal struktur:

Eventuelle endringer i lokal struktur må fortsatt besluttes politisk av regjeringen. Den foreslåtte endring av politiloven § 16 med bakgrunn i forslaget om å overføre fullmakten til politidirektøren bør avvises. Flekkefjord kommune mener at endringer i lokal politistruktur ikke nødvendigvis er avhengig av at alle berørte kommuner er enige. Regjeringen må foreta en helhetsvurdering hvor de berørte kommuners uttalelse må tillegges betydelig vekt.

d) Norsk politi skal organiseres i seks regioner

I forhold til dette, mener Flekkefjord kommune at Politiets nærkontakt med innbyggerne, det kommunale apparatet, «risikogrupper» og kriminelle miljøer, skaper tillit. Tillit utgjør forutsetningen for et særegent tilfang av informasjon som er viktig for å forebygge, avdekke og etterforske kriminalitet. Dette gjelder også grenseoverskridende og organisert kriminalitet. Det er lokalsamfunnet som er endestasjonen også for denne type kriminalitet. Flekkefjord kommune vil fraråde en modell med kun seks politidistrikt/regioner. Politianalyseutvalget undervurderer betydningen av lokalkunnskap i politidistriktenes arbeid og hvor vanskelig det er å sentralisere kompetanse. Flekkefjord kommune mener derfor at en reduksjon ikke bør komme under 9-10 distrikt og at Agderfylkene bør være ett politidistrikt.

e) Det ungdomsrettede forebyggende arbeidet normeres til minst syv stillinger pr. region (ca. to pr. fylke):

Flekkefjord kommune mener at politianalysens behandling av politiets forebyggende arbeid er for grunn. Utvalget klarer ikke fange opp hva som kjennetegner denne type arbeid. Utvalget kommer med et forslag til minimumsbemanning pr. region som er helt utilstrekkelig hvis dette er ressurser som skal arbeide lokalt i et samarbeid med kommunene i politidistriktet. Flekkefjord kommune vil foreslå at det gjennomføres en egen og langt grundigere gjennomgang og analyse av det ungdomsrettede forebyggende arbeidet. Norsk politi må ikke endres uten at dette er grundig behandlet.

f) Politiets FoU-innsats styrkes betydelig:

Flekkefjord kommune ser behovet for en styrking av FoU-virksomheten i norsk politi. Samtidig må det også fra Justisdepartementets side avsettes midler til nødvendig FoU-virksomhet på oppgaver hvor kommunene forventes å spille en rolle. Dette gjelder særlig oppgaver som går utover de tradisjonelle forebyggende oppgavene kommunene har (og hvor FoU-virksomhet finansieres fra andre departementer og direktorater). Når det gjelder kommunens rolle i bekjempelse av f.eks. organisert voksenkriminalitet og radikaliserings/ekstremisme, trengs det betydelig FoU-virksomhet og forskningsbaserte evalueringer som kommunene ikke kan forutsettes å finansiere selv.

24.10.2013 Bystyret

Behandling:

Formannskapetets innstilling ble enstemmig vedtatt.

	Vurdert i saksfremstillingen:	Ikke relevant:
I samsvar med overordnet plan		X
Økonomi		X
Likestilling		X
Barn og unges oppvekstvilkår	X	
Universell utforming / tilgjengelig		X
Klima / miljø		X
ROS-vurdering		X
Folkehelse	X	

Ansvar for oppfølging: Rådmannen

Underretning sendes til: Justisdepartementet